

Klinický aspekt poskytovania lekárenskej starostlivosti vo verejných lekárňach

Zuzana Mačková¹, Peter Matejka², Ján Klimas³, Ondrej Sukel⁴, Miroslava Snopková^{2, 4, 5}

¹Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach, Katedra lekárenstva a sociálnej farmácie, Košice

²Farmaceutická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, Fakultná lekárň, Bratislava

³Farmaceutická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, Katedra farmakológie a toxikológie, Bratislava

⁴Slovenská lekárnická komora, Bratislava

⁵Farmaceutická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, Katedra organizácie a riadenia farmácie, Bratislava

Súčasný koncept profesie lekárnik sa výrazne mení a „tradične“ poskytovaná lekárenská starostlivosť sa postupne rozširuje o lekárenské služby v oblasti klinickej farmácie, ktoré sú priamo zamerané na pacienta a na jeho individuálne potreby. Odborné kompetencie lekárnikov sa globálne rozširujú a stávajú sa prirodzenou súčasťou lekárenskej starostlivosti celosvetovo. Vzhľadom na zvýšený tlak na primárnu starostlivosť v súčasnosti je nevyhnutné, aby lekárnici plne participovali v preventívnych programoch a boli zapojení do zdravotnej starostlivosti o pacientov s chronickými ochoreniami. Kľúčovým krokom pre slovenské lekárenstvo a rozvoj klinicky orientovaných služieb vo verejných lekárňach je zostavenie štandardných postupov schválených MZ SR, ktoré by sa mali stať spoločnými základnými piliermi pre výkon prevencie rôznych chronických ochorení a manažment pacientov s podozrením na akútne ochorenia v podmienkach verejných lekární.

Kľúčové slová: farmaceut, štandardné postupy, fyzikálne a biochemické vyšetrenia, podpora zdravia, prevencia, manažment ochorenia.

Clinical aspect of the provision of pharmacy care in community pharmacies

The current concept of the profession of pharmacist is changing and “traditionally” provided pharmaceutical care is gradually expanding to include pharmacy services such as clinical pharmacy, which are directly focused on the individual patient. The professional competencies of pharmacists are expanding globally and are becoming a casual part of pharmaceutical care worldwide. Currently, for increased pressure on primary care, it is necessary that pharmacist fully participate in prevention programs and are involved in the healthcare of patients with chronic diseases. A crucial step for Slovak pharmacy and development of clinical services in community pharmacies is the creation of standard procedures approved by the Ministry of Health of the Slovak Republic, which should become the common base for the performance of prevention programs and management of patients with suspected acute diseases in the conditions of community pharmacies.

Key words: pharmacist, standard recommendations, physical and biochemical measurements, support of health, prevention, management of disease.

Úvod

Lekárnik vo verejnej lekárni predstavuje najdostupnejšieho zdravotníckeho pracovníka pre pacienta a pre verejnosť vôbec. V mnohých prípadoch pacient vyhľadáva služby verejnej

lekárne ešte pred návštevou lekára a uprednostní odbornú konzultáciu u svojho lekárnik. Posledné desaťročia sa profesia lekárnik výrazne zmenila a „tradične“ poskytovaná lekárenská starostlivosť sa postupne rozšírila o lekárenské

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: *Klin Farmakol Farm.* 2024;38(2):72-75

<https://doi.org/10.36290/far.2024.012>

Článek přijat redakcí: 7. 5. 2024

Článek přijat k tisku: 24. 6. 2024

PharmDr. Zuzana Mačková, PhD.

Zuzana.Macekova@uvlf.sk